

בבית המשפט העליון

רע"פ 982/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשים: 1. אטיקט אינטרנשיונל בע"מ
2. שהם גילאון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע בע"פ 9-18-09-36525 מיום 9.1.2019 שניתנה על ידי כב' המשנה לנשיאה נ' זלוצ'ובר, השופטת י' רז-לוי והשופטת ג' שלו

בשם המבקשים: עו"ד אביטל מרסל

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (סגן הנשיאה נ' זלוצ'ובר והשופטות י' רז-לוי ו-ג' שלו) בע"פ 9-18-09-36525 מיום 9.1.2019, במסגרתו נדחה ערעורם של המבקשים על הכרעות הדין של בית משפט השלום בבאר-שבע (השופט הבכיר ג' אמודאי) בשני הליכים פליליים (ת"פ 13-06-59901 ו-ת"פ 15-09-33731) מיום 6.5.2018 ומיום 31.5.2018.

2. המבקשים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע 33 עבירות של אי הגשת דוח תקופתי במועד, לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק המע"מ). בגין ביצוע עבירות אלו גזר בית משפט השלום על המבקשת 1 קנס בסך 200 ש"ח, ואילו על המבקש 2 נגזר עונש של 2 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; קנס בסך 3,000 ש"ח; וכן חתימה על התחייבות בסך 5,000 ש"ח להימנע מביצוע עבירה דומה למשך 3 שנים.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהליך הפלילי הראשון (ת"פ 59901-06-13), המבקשים לא הגישו במועד 22 דוחות תקופתיים בין החודשים מרץ 2009 ועד אפריל 2013, אלא הגישו את כולם באיחור; על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהליך הפלילי השני (ת"פ 33731-09-15), המבקשים לא הגישו במועד 11 דוחות תקופתיים בין החודשים יולי 2013 ועד מאי 2015, אלא הגישו אותם באיחור ושניים מתוכם שולמו בחסר.

4. בהכרעות הדין הנפרדות שניתנו בעניינם של המבקשים בחן בית משפט השלום העתקי הדוחות כפי שהוגשו בהסכמת הצדדים ואת הודייתם ב-ת"פ 59901-06-13 ולפיה המבקש 2 מצוטט כאומר "אני לא טוען שלא היו איחורים בתשלומים", ו-בת"פ 33731-09-15 "אנחנו מודים במועדים שבהם שולמו הדוחות ואנו טוענים שהדוחות הוגשו במועד ללא התשלום לצידם והתשלום בוצע מאוחר יותר".

על יסוד כל אלו נקבע כי המבקשים לא הגישו את הדוחות במועד.

בתוך כך ציין בית משפט השלום כי אי-תשלום מס עם הגשת הדוח כמוהו כאי-הגשת הדוח במועד; כי אין בטענת המבקשים לפיה התשלום בוצע באיחור בכדי לאיין את הפליליות שבמעשה; וכי אין בקשיים הכלכליים עליהם הצביעו המבקשים כדי להצדיק עשיית דין עצמי והימנעות מהגשת הדוח במועד.

משכך, הרשיע בית משפט השלום את המבקשים בעבירות המיוחסות להם, ולבקשתם אוחד הדיון בשני התיקים ועונשם נגזר כמפורט בפסקה 2 לעיל.

5. המבקשים ערערו לבית המשפט המחוזי בטענה כי חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 48), התשע"ה-2014 (להלן: תיקון מס' 48), המתקן את סעיף 22 לחוק המע"מ, חל רטרואקטיבית על עניינם בהתאם לסעיף 5 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לכן לשיטתם יש לקבוע כי לא איחרו בהגשת הדוחות, שכן מרבית עסקם היה בעסקאות שבהן התשלום נדחה.

עוד נטען כי נסיבותיהם הכלכליות הקשות, ובעיקר עיקולים שהוטלו על ידי רשויות המע"מ, מנעו מהם מלהגיש את הדוחות בזמן, וכי עומדת להם הגנה מן הצדק, שכן אין זה נהוג להגיש כתבי אישום בגין עבירות של איחור בהגשת דוחות.

6. מנגד המשיבה ביקשה לדחות את טענות המבקשים, סמכה את ידיה על קביעותיו של בית משפט השלום, וטענה בנוסף כי תיקון מס' 48 אינו רלוונטי לעניינינו, שכן "הוא עוסק בעיתוי שבו תדווח הכנסה ויחול החיוב במע"מ בדוח מסוים, ולא בעיתוי שבו יוגש הדוח עצמו".

7. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, תוך שאימץ את עמדת המשיבה וקבע כי גם אם יש להחיל למפרע את תיקון מס' 48 על עניינם, סעיף 22 המתוקן כלל לא חל בנסיבות אלו, שכן הסעיף עוסק "במועד החיוב במס על עסקה שהתשלום שהתקבל בגינה נדחה, ואינו עוסק במועד הגשת הדוח".

עוד ציין בית המשפט המחוזי בבחינת למעלה מן הצורך כי "גם אם הייתה עסקה מסוימת שהמערערים [המבקשים – 'א'] היו אמורים לשלם את המס בגינה ולדווח עליה לרשויות במועד נדחה בו התקבל התשלום בפועל, אין הדבר מייתר את עצם הגשת הדוח במועד, לגבי העסקאות האחרות שאמורות להיכלל בו".

כמו כן נדחו יתר טענות המבקשים בהסתמך על פסק דינו של בית משפט השלום.

8. מכאן בקשת רשות הערעור שלפניי, במסגרתה שבים המבקשים וטוענים את שטענו בערכאות דלמטה.

המבקשים מדגישים בפרט את תחולתו של תיקון מס' 48 על עניינם, אשר לשיטתם פוטר אותם מאחריות פלילית בנסיבות העניין.

בהתייחס לכך נטען כי על פי התיקון, "עוסקים קטנים ובינוניים" חייבים במס במועד קבלת התשלום ולא במועד ביצוע העסקה, ועל כן לגישתם אין בהגשת הדוחות במועדים האמורים משום איחור, ולכל היותר מדובר באיחורים קלים שאינם מצדיקים הגשת כתב אישום.

בנוסף טוענים המבקשים כי אי הגשת הדוחות נבעה כתוצאה מקשיים כלכליים לרבות עיקולים שהטילו רשויות המס, וכי עומדת לזכותם הגנה מן הצדק.

9. דין הבקשה להידחות.

10. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים וחריגים במסגרתם מעוררת הבקשה שאלה עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים בהם הבקשה מעלה חשש לאי צדק שייגרם למבקש לרבות עיוות דין.

11. הבקשה שלפניי אינה באה בגדרי אמות המידה האמורות.

טענותיהם של המבקשים מתמקדות בעניינם הפרטי בלבד, ובשאלת יישום הדין על נסיבותיהם האישיות. טענות אלו נדונו בפני שתי ערכאות – ונדחו, ולא שוכנעתי כי העניין מעלה שאלה עקרונית כלשהי, או שקיים חשש מפני קיומו של עיוות דין בעניינם.

12. אדגיש כי אף לגופו של עניין, סעיף 22 לחוק המע"מ לאחר תיקון מספר 48 לחוק האמור אינו משנה את מצב הדברים בעניין שלפניי.

סעיף 22(א) לחוק המע"מ קובע כי "במכר טובין חל החיוב במס עם מסירתם לקונה". חריג לכלל זה נקבע בתיקון מס' 48 כדלקמן:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעסקה של מכר טובין בידי אחד מאלה, יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל:
 (1) עוסק שמחזור העסקאות שלו אינו עולה על שני מיליון שקלים חדשים;
 (2) עוסק שמתקיים בו האמור בפרט 2(ג) לתוספת א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973."

פרט 2(ג) האמור לתוספת א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג-1973 עוסק ב"יצרן שמחזור עסקו עולה על 2,150,000 שקלים חדשים אך אינו עולה על 3,800,000 שקלים חדשים או שמחזור עסקו פחות מ-2,150,000 שקלים חדשים אך בעסקו יותר מ-6 מועסקים ולא יותר מ-17 מועסקים".

13. כאמור, גם אם חל הסעיף למפרע על עניינם של המבקשים, הרי שלפחות חלק מעסקאותיהם לא נדחו למועד אחר, והיה לדווח עליהן לרשויות ולשלם את המס בגינן במועד.

יתרה מכך, משלא טענו המבקשים כי הם "עוסק שמחזור העסקאות שלו אינו עולה על שני מיליון שקלים חדשים; או עוסק שמתקיים בו האמור בפרט 2(ג) לתוספת

א' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבוניות), התשל"ג-1973", כאמור בסעיף
22(1)(ב) הרי שממילא לא ניתן להניח כי הסעיף חל על עניינם.

14. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, ט"ז באדר א' התשע"ט (2.2019.21).

שׁוֹפֵט